

Čís. 10894.

Snoubenka usmrceného nemá proti tomu, kdo ho usmrtil, nárok na náhradu za to, že jí tím ušlo zaopatření, ani za zmenšenou způsobilost ke sňatku, třebaže měla s usmrceným mimomanželské děcko.

(Rozh. ze dne 22. června 1931, Rv II 463/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném náhrady škody, ježto usmrtil jejího snoubence. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalobkyně domáhá se na žalovaném náhrady škody za »ušlé zaopatření a zmenšenou způsobilost k sňatku«, poněvadž žalovaný, jak nesporno, usmrtil jejího ženicha Františka H-a, s nímž žalobkyně již od delší doby byla zasnoubena a měla nemanželské dítě. Prvý soud dovodil především, že žalobní nárok z důvodu zmenšené způsobilosti ke sňatku — výstižněji řečeno: zhoršené vyhlídky na sňatek — není v příčinné souvislosti s trestným činem žalovaného, poněvadž i tělesná vada žalobkyně i skutečnost, že žalobkyně má nemanželské dítě, datují se již z doby před usmrcením Františka H-a. Odvolatelka snaží se zhoršení své vyhlídky na sňatek vyvoditi aspoň z poukazu na způsob, jak František H. sešel se světa. Leč holé její tvrzení, ostatně teprve v odvolání nově uvedené, že prý podle smýšlení venkovského obyvatelstva ze zločinu, jenž na jejím ženichu byl spáchán, také na ni padá jakýsi stín, který prý ztenčuje možnost případného jejího provdání, není nikterak přesvědčivé a zejména neprokazuje nezbytnou příčinnou spojitost mezi trestným činem žalovaného a požadovanou náhradou škody. Vždyť z pouhého zasnoubení žalobkyně s Františkem H-em nevzešel pro tohoto ani právní závazek, by ji vskutku za manželku pojal, takže újma, za níž se domáhá náhrady, zmaření sňatku s Františkem H-em, mohla ji potkati stejně, i kdyby její ženich nebyl býval žalovaným usmrcen. Odvolatelka pokouší se dále vyvrátiti důvody, jimiž první soud podpírá svůj právní závěr, že žalobkyni usmrcením Františka H-a nikterak neušlo zaopatření ve vlastním slova smyslu. Po této stránce stačí zdůrazniti toto: Žalobkyně, jak již první soud správně zdůraznil, nepatří vůbec do okruhu osob, jež by pro usmrcení Františka H-a mohly proti vinníku vznésti podle § 1327 obč. zák. nárok na náhradu toho, co jim tím ušlo. S hlediska obecných ustanovení § 1295 a násl. obč. zák. žalobní nárok neobstojí už proto, že není jistoty a nemůže podle povahy věci ničím býti dokázáno, že by si František H. žalobkyni také vskutku byl vzal za ženu, kdyby nebyl býval žalovaným usmrcen. Tvrzenou újmu žalobkyně, ušlé zaopatření sňatkem, nelze tedy považovati za škodu, kterou žalovaný svým trestným činem způsobil, byť i prostředech (§ 1301 obč. zák.), nebo k níž by alespoň byl zavedl podnět a která by se jinak nebyla stala (srov. zásadu vyřčenou v § 1311 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Soud odvolací zcela správně posoudil po stránce právní sporný případ a vývody dovolatelčiny nejsou s to, by správné, stavu věci i zákonu odpovídající důvody odvolacího soudu vyvrátily nebo seslabily. Žalobkyni nepřísluší nárok na náhradu škody za ušlé zaopatření a za zmenšenou způsobilost k sňatku proti žalovanému, který usmrtil jejího ženicha Františka H-a ani podle ustanovení § 1327 obč. zák., poněvadž žalobkyně není osobou, o jejíž výživu se měl usmrcený podle zákona starati, ani podle obecných ustanovení o náhradě škody podle §§ 1295 a násl. obč. zák., poněvadž není tu příčinné souvislosti mezi škodou, jejíž náhrady se žalobkyně domáhá, a mezi trestným činem žalovaného, jak oba nižší soudy zcela správně a výstižně dovodily. Tělesná vada žalobkyně a okolnost, že žalobkyně s usmrceným má nemanželské dítě, nikterak žalobní nárok neodůvodňují. Ze zasnoubení ani proti usmrcenému nelze nárok žalobkyně odvozovati, tím méně proti žalovanému.

Čís. 10895.

Držitel, nenabídnuvší výkup nemovitosti osobě oprávněné z předkupního práva, jest jí práv jen ze škody; oprávněný nemůže však proti němu uplatňovati nárok ze smlouvy a předkupní právo v tom směru, že povinný nabídkou výkupu jest povinen plnit závazek. Ze smlouvy o předkupním právu vzniká oprávněnému jen obligační titul, nikoliv nabývací důvod pro vlastnictví.

Nemožná podmínka co do složení kupní ceny činí celou úmluvu neplatnou a to při nemožné výmince odkládací podle §§ 698 a 897 obč. zák., při nemožné výmince rozvazovací podle §§ 698 a 898 obč. zák.

(Rozh. ze dne 23. června 1931, Rv I 951/30.)

Josef M. zřídil svému synovi Františku M-ovi předkupní právo k nemovitostem. Práva tohoto byl František M. oprávněn použiti, kdyby Josef M. chtěl nemovitosti prodati, při čemž byl povinen zaplatiti Josefu M-ovi 4.900 Kč, nikoliv cenu, již by nabízela třetí osoba. Předkupní právo nebylo zapsáno v pozemkové knize. Josef M. prodal nemovitosti manželům Františku a Vlastě B-ovým. Při uzavření kupní smlouvy nevěděli manželé B-ovi o předkupním právu žalobcovu. Když se manželé B-ovi dověděli o předkupním právu žalobce, projevil František B. ochotu ustoupiti od kupní smlouvy, složi-li František M. kupní cenu do určité hodiny, což se však nestalo. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se František M. na Josefu M-ovi a na manželích B-ových, by byli uznáni povinnými uznati úmluvu mezi žalobcem a žalovaným Josefem M-em o právu předkupním a by žalovaní František a Vlasta B-ovi byli uznáni povinnými postoupiti žalobci do vlastnictví nemovitosti za 4.900 Kč a vydati mu listinu schopnou ke vkladu vlastnického práva. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Od-